

Mál nr. 254/2019**M og****V vegna ábyrgðartryggingar ökutækisins X (dráttarvél)****Ágreiningur um meðábyrgð tjónþola vegna slyss 5. júní 2018.****Gögn.**

Málskot, móttekið 31. júlí 2019, ásamt fylgiskjölum.

Bréf V, dags. 2. september 2019.

Málsatvik.

Í gögnum málsins er gerð grein fyrir slysi M sem varð þegar hann var ásamt ökumanni dráttarvélar að sækja heyrúllu. Ekki er ágreiningur um bótaskyldu úr ábyrgðartryggingu dráttarvélarinnar, heldur lýtur hann að því hvort og þá að hve miklu leyti M skuli bera líkamstjón sitt sjálfur vegna meðábyrgðar, sbr. heimild í 2. mgr. 88. gr. umferðarlaga nr. 50/1987 (sjá bréf V dags. 25. september 2018). V hefur viðurkennt bótaskyldu að 2/3 hlutum og nánar tiltekið er því ágreiningur um hvort M skuli bera 1/3 hluta tjóns síns sjálfur vegna stórkostlegs gáleysis.

Atvikum er þannig lýst í lögregluskýrslu að M og ökumaður dráttarvélarinnar hafi ætlað að sækja heyrúllu sem var í lítilli heyrúllustæðu og notað til þess dráttarvélinna. Nánar tiltekið lýsir M því þannig að til hafi staðið að koma heyrúllu í skóflu dráttarvélarinnar og aka með hana til gjafar. M segir heyrúlluna hafa verið að hluta í skóflunni þegar hann ákvað að vagma heyrúllunni um leið og ökumaður dráttarvélarinnar kreppti skófluna að dráttarvélinni. M kveðst hafa snúið baki í dráttarvélinna og haft það við heyrúlluna sem átti að fara í skófluna og samtímis spyrnt fótum í hinar heyrúllurnar í þeim tilgangi að koma þessari einu í skófluna, en við það að stjórnandi dráttarvélarinnar hreyfði skófluna, þá hafi heyrúllan dottið úr skóflunni og á M með þeim afleiðingum að hann hlaut líkamstjón. Stjórnandi dráttarvélarinnar lýsir atvikum með sambærilegum hætti.

M telur að hann eigi ekki að bera hluta tjóns síns sjálfur þar sem hann sé ungur að árum og ábyrgðin sé aðallega vinnuveitanda hans sem var stjórnandi dráttarvélarinnar í greint sinn um að tryggja viðeigandi leiðbeiningar til ungra starfsmanna og öryggi og vinnustað. Einnig er tilvísun til þess að hugtakið stórkostlegt gáleysi sé þrengra í váttryggingarétti en í skaðabótarétti.

V hefur takmarkað ábyrgð sína við 2/3 hluta heildartjóns M, eins og áður segir, og telur að háttsemi M hafi verið stórkostlega gálaus. V vísar til þess að haft sé eftir stjórnanda dráttarvélarinnar í lögregluskýrslu að hann hafi lagt til annað vinnulag með því að binda rúlluna en því hafi M mótmælt. Auk þess vísar V til þess að M hafi sjálfur verið bústjóri og stjórnað verkinu ásamt stjórnanda dráttarvélarinnar. Máli sínu til stuðnings vísar V til 2. mgr. 27. gr. laga um váttryggingarsamninga nr. 30/2004.

Álit.

Rétt er að taka fram að heimild váttryggingafélags til takmörkunar bóta úr ábyrgðartryggingu ökutækis byggist á 2. mgr. 88. gr. umferðarlaga nr. 50/1987 þar sem kemur fram að tjónþoli sem byggir skaðabótarkröfu á hlutlægrei skaðabótareglu laganna í 1. mgr. 88. gr. getur þurft að bera sjálfur ábyrgð á tjóni sínu ef háttsemi hans sem leiðir til tjónsins felur í sér stórkostlegt gáleysi eða ásetning. Tilvísun til 2. mgr. 27. gr. laga um váttryggingarsamninga nr. 30/2004 á því ekki við og því ekki heldur tilvísun til þess hvernig hugtakið stórkostlegt gáleysi er mögulega túlkað í váttryggingarétti.

Þegar litið er til gagna málsins verður ekki annað séð en að M sjálfur ákvað að reyna með eigin líkamspyngd og afli að stýra því hvort heyrúlla færi upp í skóflu dráttarvélar, samhliða því að stjórnandi dráttarvélarinnar færð skófluna úr stað. Í gögnum málsins kemur einnig fram að hver heyrúlla geti verið um 800 kg. að þyngd. Af háttsemi M stafaði augljós slysa-hætta og er ekki hægt að líta svo á að M hafi á slysdegi haft þá stöðu gagnvart stjórnanda dráttarvélarinnar að honum hafi borið að leiðbeina M sérstaklega um það hvernig verkið var unnið eða háttsemi hans hafi frekari áhrif á mat á meðábyrgð M. Verður háttsemi M metin honum til stórkostlegs gáleysis sem hefur þær afleiðingar að hann telst bera þriðjung tjóns síns sjálfur.

Niðurstaða.

M á ekki rétt á frekari bótum úr ábyrgðartryggingu ökutækisins X hjá V.

Reykjavík, 24. september 2019.

Þóra Hallgrímsdóttir lögfr.

Valgeir Pálsson lögm.

Hildigunnur Hafsteinsdóttir lögfr.